

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 3514204006
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ľubomíra Kúdellová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3514204006.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Aspin, a.s., so sídlom Digital Park II, Einsteinova 23, Bratislava, IČO: 36 331 937, zastúpeného advokátskou kanceláriou ak-jj, s.r.o., so sídlom Baňšelova 1774/6, Bratislava, IČO: 36 841 021, proti žalovanému: Poľnohospodárske družstvo Polianka, v konkurze, so sídlom Námestie M. R. Štefánika 517/23, Myjava, IČO: 34 105 034, za účasti intervenientov na strane žalovaného: 1/ Ing. O. K., nar. XX. F. XXXX, bytom M., 2/ G. K., nar. X. F. XXXX., bytom M., 3/ Ing. W. Z., nar. XX. V. XXXX bytom B., 4/ F. K., nar. X. V. XXXX, bytom E., zastúpených advokátkou JUDr. Máriou Strýčkovou, so sídlom Rusovská cesta 7, Bratislava, o určenie neplatnosti uznesení náhradnej členskej schôdze, vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 8Cb/79/2014, o dovolaní intervenientov 1/, 2/, 3/ a 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. marca 2019, č. k. 16Cob/106/2018-320, takto

rozhodol:

I. Dovolanie odmieta.

II. Žalobca má voči intervenientom 1/, 2/, 3/ a 4/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 19. marca 2019, č. k. 16Cob/106/2018-320 potvrdil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 11. októbra 2017, č. k. 8Cb/79/2014-268, ktorým súd prvej inštancie určil, že uznesenia prijaté na náhradnej členskej schôdzi žalovaného uskutočnenej dňa 7. apríla 2014 o 9:00 hod. v sídle žalovaného špecifikované vo výroku rozsudku sú neplatné a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Žalobcovi priznal proti intervenientom nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali intervenienti 1/, 2/, 3/ a 4/ dňa 2. júla 2019 dovolanie, ktorým sa domáhali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“).

3. Žalobca vo vyjadrení z 11. októbra 2019 navrhol dovolanie intervenientov zamietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací (podľa § 35 C.s.p.), po zistení, že dovolanie podali intervenienti 1/, 2/, 3/ a 4/ v dvojmesačnej lehote na podanie dovolania zastúpení advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Intervenient je podľa ustanovenia § 425 C.s.p. osobou oprávnenou na podanie dovolania len vtedy, ak so stranou, na ktorej vystupoval, a v neprospech ktorej bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77, ktoré by vyplývalo z osobitného predpisu (k tomu viď § 84 C.s.p.).

5.1. V rozhodovanom spore o taký prípad nešlo. Odvolací súd síce vo svojom rozsudku dospel k opačnému záveru, a to že právny záujem intervenientov na úspechu žalovaného je daný tým, že sú prijatými uzneseniami dotknutí a rozhodnutie vo veci samej sa vo svojich dôsledkoch dotýka ich právneho postavenia ako členov družstva, keď svoje práva vykonávali prostredníctvom najvyššieho orgánu družstva - členskej schôdze. Pasívne legitimovaným subjektom v konaní podľa § 242 Obchodného zákonníka je družstvo, pre ktoré je výrok právoplatného rozsudku záväzný. Záväznosť výroku právoplatného rozsudku sa prejaví dovnútra družstva tak, že výrok bez ďalšieho zaväzuje ostatných členov družstva, ktorí žalobu nepodali. Na to, aby sa na intervenienta primerane použili ustanovenia o nerozlučnom spoločenstve, boli v danej veci splnené súčasne obe podmienky spočívajúce v tom, že rozsudok je pre intervenientov ako členov družstva záväzný a vyplýva to z osobitného predpisu (§ 242 Obchodného zákonníka).

5.2. Predmetným posúdením zo strany odvolacieho súdu, hoci naň odkazovali aj intervenienti 1/, 2/, 3/ a 4/ v dovolaní, nie je dovolací súd viazaný. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, totiž patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach Civilného sporového poriadku (obdobne aj I. ÚS 438/2017).

6. Dovolací súd konštatuje, že vo vzťahu medzi žalovaným a intervenientmi 1/, 2/, 3/ a 4/ sa nejedná o nerozlučné spoločenstvo, a preto intervenienti 1/, 2/, 3/ a 4/ nie sú oprávnenou osobou na podanie dovolania v predmetnom spore. Pre bližšie priblíženie tohto záveru poukazuje dovolací súd na skoršie rozhodnutie vydané v obdobnom spore (t. j. v spore určenie neplatnosti členskej schôdze družstva) - na uznesenie z 13. decembra 2019, sp. zn. IObdo/73/2018 - v ktorom najvyšší súd skonštatoval, že:

„Z ustanovení § 84 a § 425 C.s.p. vyplýva, že intervenient je oprávnený podať dovolanie len v tom prípade, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo. Vychádzajúc z ustanovenia § 84 C.s.p., intervenient tvorí so stranou nerozlučné spoločenstvo vtedy, ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre intervenienta záväzný. Záväznosť rozsudku upravuje Civilný sporový poriadok v ustanovení § 228 ods. 1, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Citované ustanovenie teda odkazuje na určité výnimky, kedy sa záväznosť rozsudku nevzťahuje len na sporové strany, ale aj na iné subjekty, ktorými môžu byť tiež intervenienti. Jedná sa napríklad o situáciu uvedenú v ustanovení § 228 ods. 2 C.s.p., alebo o situácie vyplývajúce z osobitných predpisov, napríklad zo zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov, podľa ktorého rozsudok o určení popretej pohľadávky je záväzný voči všetkým účastníkom konkurzného konania (§ 32 ods. 15) alebo (ako uvádza aj dovolateľka) z Obchodného zákonníka, podľa ktorého rozsudok o určení neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným je záväzný pre každého (§ 131 ods. 5), pričom uvedené platí obdobne aj pre akciovú spoločnosť (§ 183).

Kým v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným takáto rozšírená záväznosť rozsudku vydaného v spore o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia explicitne vyplýva z ustanovenia § 131 ods. 5 („právoplatné rozhodnutie súdu podľa odseku 1 je záväzné pre každého“) a v prípade akciovej spoločnosti z ustanovenia § 183 Obchodného zákonníka („o vyhlásení rozhodnutia valného zhromaždenia za neplatné platia obdobne ustanovenia § 131“), v prípade družstva § 242 Obchodného zákonníka (upravujúci podmienky, za ktorých môže súd vysloviť neplatnosť uznesenia členskej schôdze

družstva) nepredstavuje ustanovenie, ktoré by bolo obdobou ustanovenia § 131 ods. 5 Obchodného zákonníka. Zároveň ustanovenie § 131 ods. 5 nemožno na družstvo aplikovať ani s odkazom na ustanovenie § 260 Obchodného zákonníka (keďže nejde o ustanovenie prvej hlavy prvého dielu druhej časti Obchodného zákonníka). Podľa názoru dovolacieho súdu, z ustanovení Obchodného zákonníka nevyplýva záver, že právoplatné rozhodnutie súdu, vydané v spore o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva, je záväzné pre každého, teda nielen pre sporové strany, t. j. tých, ktorí v spore vystupujú ako žalobca a žalovaný (§ 60 C.s.p.), prípadne tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku.

Keďže dovolacím súdom neboli zistené skutočnosti, ktoré by na základe osobitného predpisu zakladali záväznosť rozsudku pre intervenientku, a teda ktoré by medzi ňou a žalovaným, na strane ktorého vystupovala (avšak s protichodným právnym záujmom ako mal žalovaný) zakladali nerozlučné spoločenstvo, dospel dovolací súd k záveru, že v posudzovanom prípade je dovolanie podané niekým, kto na jeho podanie nie je oprávnený.“

6.1. So závermi z rozhodnutia sp. zn. 1Obdo/73/2018 citovanými vyššie sa vo veci rozhodujúci senát v plnej miere stotožňuje a zvyrazňuje, že rozhodnutie súdu vydané v spore o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva je záväzné pre družstvo a pre žalobcu, nie však pre ostatných členov družstva, ktorí žalobu podľa § 242 Obchodného zákonníka nepodali. Z ustanovenia § 242 a ani z ustanovenia § 260 upravujúceho primerané použitie ustanovení § 56 až § 75a Obchodného zákonníka obsahujúcich všeobecnú úpravu obchodných spoločností na družstvo nevyplýva, že rozsudok vydaný v spore o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva by zaväzoval aj ďalšie subjekty (napr. ostatných členov družstva), ako je tomu v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (ustanovenie § 131 ods. 5 Obchodného zákonníka) a v prípade akciovej spoločnosti (ustanovenie § 183 v spojení s § 131 ods. 5 Obchodného zákonníka).

6.2. Preto dovolací súd konštatuje, že medzi družstvom a členmi družstva, ktorí žalobu podľa § 242 Obchodného zákonníka nepodali, sa nejedná o nerozlučné spoločenstvo, ako to predpokladá ustanovenie § 77 v spojení s § 84 C.s.p.

7. Vzhľadom k tomu, že v rozhodovanej veci intervenienti 1/, 2/, 3/ a 4/ netvorili so žalovaným nerozlučné spoločenstvo, neboli s poukazom na znenie ustanovenia § 425 C.s.p. (ktorého podmienky neboli naplnené - pozn. dovolacieho súdu) oprávnení na podanie dovolania. Najvyšší súd preto dovolanie intervenientov 1/, 2/, 3/ a 4/ podľa ustanovenia § 447 písm. b/ C.s.p. odmietol ako dovolanie, ktoré bolo podané neoprávnenými osobami.

8. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.